

forlangede Bevillingsloven ud over 31te Mai, saa havde det ærede Medlem kunnet sige: Nei, ikke over 31te Mai, thi jeg vil gjøre det umuligt at opløse, og var denne Beslutning da tagen, saa vilde Regjeringen have været fuldt berettiget til at foretage Forlængelsen, naaget Thinget ikke havde givet sin Bemyndigelse dertil; thi saa havde det været klart, at Thinget havde stillet sig paa det Standpunkt, at gjøre det umuligt for Kongen at benytte sit Prærogativ, naar han vilde." Det Resultat, som Tscherning kom til, forekommer ogsaa mig at være det, som man maa komme til, naar man erindrer, at Grundloven bestaar af forskjellige Paragrafer, som alle i lige Grad have Krav paa at respekteres. Det er jo ikke Meningen, at man skal stirre sig blind paa § 49 eller nogen anden Paragraf i Grundloven, saa at man overfører de andre Paragrafer, der have samme Gyldighed som § 49, og det er ogsaa blevet erkjendt fra de ærede Forslagsstilleres Side, som have sat Straf for de Ministre, der overtræde Grundlovens § 19. Men jeg vil sige: Sæt, at Forholdet stillet sig saaledes, at man nødvendigvis maa tilfidesætte enten § 19 eller § 49, hvorledes skal da en saadan Konflikt kunne løses, og hvem Anden end Rigsretten skal da løse en saadan Konflikt? Det forekommer mig klart, at i et saadant Tilfælde foreligger der en Konflikt, og at dens Afgjørelse ikke kan lægges andetsteds hen end hos Rigsretten, og den er lagt til Rigsretten, saaledes som Forsætningen nu er indrettet. Derfor har en tidligere Finansminister (Krieger) med fuldkommen Rette kunnet sige, hvad der maaske var noget overraskende for Mange af de Herrer her i Salen, men hvad der ikke desto mindre er fuldkommen sandt, at Forsætningens rette Lyngdepunkt laa hos Rigsretten. Nu tilsigter Forslaget at overføre Forsætningens rette Lyngdepunkt fra Rigsretten til Folkethinget. Det forekommer mig klart, at dette er en uheldig Forandring, thi der hører ikke megen Overveelse til at indse, at naar en konstitutionel Nødstilstand hyppig har sit Udspring fra Konflikten mellem Lovgivningsmagtens to Faktorer, mellem de to Faktorer af Statsmagten, mellem Folkethinget paa den ene Side og Regjeringen paa den anden Side, maa Afgjørelsen af denne Konflikt lægges andetsteds hen end til en af de stridende Parter. Dette forekommer mig at være en umiddelbar Følge af Forholdenes Natur, og at det slet ikke kan være anderledes. Det er dog en Sætning, som jeg troede, at man var bleven enig om, at Friheden kun kan trives derved, at der er en vis Ligevægt tilstede mellem Kræfterne, og at Friheden gaar

til Grunde og afløses af Tyranni, naar en enkelt Faktor af Statsmagten tilriver sig al Myndighed, saaledes at den bliver den eneste. Det er denne Koncentration af Statsmagten paa et enkelt Sted, som Grundloven viselig har søgt at hindre; nærværende Lovudkast søger derimod at koncentrere al Magt hos Folkethinget. — Sermed tror jeg at have ført Bevis for, at jeg ikke har udtalt mig for stærkt, naar jeg har betegnet Lovudkastet som umuligt. Jeg har erkjendt, at et Lovudkast, som var en Udjørelse eller Fortolkning af Grundloven, maatte kunne forelægges som simpel Lov i Medfør af Grundlovens § 12, men paa den anden Side har min ærede Sidesmand til Venstre (Det. Hansen) vistnok Ret, naar han sagde, at en saadan Fortolkning dog maatte være, som han udtrykte sig, nogenlunde fornøftig, og at man kun paa grundlovmæssig Maade vilde kunne vedtage et Lovudkast, som udført i Livet vilde føre til, at Lyngdepunktet i vor Forsætning blev borttaget fra det Sted, hvor det nu er, og lagt et andet Sted hen. En saa indgribende Forandring i vor Grundlov kan selvfølgelig kun vedtages paa grundlovmæssig Maade. Naar de ærede Forslagsstillere ikke have villet have deres Forslag behandlet og betragtet som en Forandring af Grundloven, saa forekommer det mig klart, at de umulig kunne komme nogen Det med nærværende Lovforslag. Lovudkastet er ikke nogen Udvikling af Grundlovens Tanke, men et Forsøg paa at komme bort fra Grundloven, og netop fordi jeg anser det for rigtigt at holde paa Grundloven saaledes, som vi have den, og holde paa dens Aand og dens Tanke, vil jeg for mit Vedkommende afgive min Stemme imod nærværende Lovforslag.

Berg: Jeg har opfattet den Tausshed, hvormed navnlig en Side af Salen har modtaget denne Lov, som et Udtryk for en dybtfølt Anerkjendelse af den lykkelige Maade, hvorpaa Forslagsstillerne have vidst at udtrykke de Herreres Tanker; thi ligesom det er utvivlsomt, at Lovforslaget bæres frem, støttes af og knytter sig til Grundlovens Ord og Aand, saaledes er ogsaa dets Hovedprinciper anlagte i fuld Samklang og Overensstemmelse med de statsretlige Grundfættninger, som vore ærede Modstandere her i Salen paa et tidligere Stadium af deres politiske Liv have lagt for Dagen. Jeg har derfor altsaa forstaaet denne Tausshed som en almindelig Anerkjendelse, og jeg har troet, at det laa i den Grad i Luften, at den meget ærede Formand ogsaa var